

16 ΙΟΥΛΙΟΥ 2015

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ταχ. Δ/νση: Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα
ΤELEFAX: 210 5203872
Πληροφορίες: Π.Παναγιωτακοπούλου
Τηλέφωνο: 2131516475
e-mail: ypertns@ypakp.gr

**Αθήνα, 15 Ιουλίου 2015
Αριθ. Πρωτ.: 418**

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
✓ Αθήνα

ΘΕΜΑ: Προστασία του μητρικού θηλασμού

ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 2806/22.5.2015 ΕΡΩΤΗΣΗ ✓

Σε απάντηση του ανωτέρω σχετικού, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους Βουλευτές κ. κ. Γ. Δημαρά και Α. Σταμπουλή, σας πληροφορούμε τα εξής:

A. Άδεια φροντίδας παιδιού

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 της ΕΓΣΣΕ 1993, του άρθρου 6 της ΕΓΣΣΕ 2002-2003 το οποίο κυρώθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 7 του ν. 3144/03, των άρθρων 8 & 9 της ΕΓΣΣΕ 2004-2005 και του άρθρου 2 της ΕΓΣΣΕ 2014, οι μητέρες εργαζόμενες δικαιούνται για χρονικό διάστημα τριάντα μηνών από τη λήξη της άδειας λοχείας, είτε να προσέρχονται αργότερα, είτε να αποχωρούν νωρίτερα κατά μια ώρα κάθε ημέρα από την εργασία τους. Εναλλακτικά, με συμφωνία του εργοδότη, το ημερήσιο ωράριο των μητέρων μπορεί να ορίζεται μειωμένο κατά δύο ώρες ημερησίως για τους πρώτους 12 μήνες και σε μία ώρα για έξι (6) επιπλέον μήνες.

Την άδεια απουσίας για λόγους φροντίδας του παιδιού, δικαιούται εναλλακτικά ο πατέρας εφόσον δεν κάνει χρήση αυτής η εργαζόμενη μητέρα, προσκομίζοντας στον εργοδότη του σχετική βεβαίωση του εργοδότη της μητέρας του παιδιού. Η ανωτέρω δυνατότητα ισχύει για τον πατέρα ακόμη και στην περίπτωση που η μητέρα είναι αυτοαπασχολούμενη.

Στην περίπτωση που και οι δύο γονείς είναι μισθωτοί, με κοινή τους δήλωση που κατατίθεται στους αντίστοιχους εργοδότες τους, καθορίζεται η επιλογή τους για το ποιος από τους δύο θα κάνει χρήση της γονικής άδειας φροντίδας παιδιού (μειωμένο ωράριο), εκτός αν με κοινή τους δήλωση καθορίσουν χρονικά διαστήματα που ο καθένας κάνει χρήση μέσα στα χρονικά όρια ισχύος του δικαιώματος αυτού.

Το δικαίωμα καθυστερημένης προσέλευσης ή πρόωρης αποχώρησης της μητέρας και εναλλακτικά του πατέρα για τη φροντίδα του παιδιού, έχουν και οι θετοί γονείς παιδιού ηλικίας ως έξι (6) ετών, υπό τους ίδιους ως άνω όρους των φυσικών γονέων και χρονική αφετηρία την υιοθεσία .

Το μειωμένο ωράριο θηλασμού και φροντίδας παιδιών δικαιούται ο/η εργαζόμενος /-η με αίτηση του/της να το ζητήσει εναλλακτικά ως ισόχρονη άδεια με αποδοχές, εντός της χρονικής περιόδου κατά την οποία δικαιούται μειωμένου ωραρίου για τη φροντίδα του παιδιού. Η εναλλακτική χορήγηση της άδειας προϋποθέτει συμφωνία του εργοδότη και

χορηγείται εφάπαξ ή τμηματικά. Η ανωτέρω άδεια, θεωρείται και αμείβεται ως χρόνος εργασίας και δεν πρέπει να προκαλεί δυσμενέστερες συνθήκες στην απασχόληση και στις εργασιακές σχέσεις.

Ειδικότερα, για το θέμα της χορήγησης της άδειας φροντίδας παιδιού στον πατέρα στην περίπτωση που η μητέρα δεν εργάζεται, από τι προαναφερθείσες ρυθμίσεις δεν προκύπτει σχετικό δικαίωμα.

Β. Ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας

Με τις διατάξεις του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 θεσμοθετήθηκε «**ειδική παροχή προστασίας της μητρότητας**», με μορφή άδειας η οποία χορηγείται στις εργαζόμενες μετά τη λήξη της άδειας μητρότητας ή και της ισόχρονης προς το μειωμένο ωράριο άδειας. Η διάρκεια της είναι έξι (6) μήνες, ενώ η εργαζόμενη επιδοτείται και καλύπτεται ασφαλιστικά από τον Ο.Α.Ε.Δ. σύμφωνα με το κατώτατο μισθό όπως κάθε φορά καθορίζεται από την Εθνική Γενική Συλλογική Σύμβαση Εργασίας.

Επίσης, όπως προβλέπεται από την παραπάνω διάταξη εκδόθηκε Υπουργική Απόφαση, προκειμένου να ρυθμιστούν η διαδικασία, ο τρόπος και οι λοιπές προϋποθέσεις, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που είναι απαραίτητη για την εφαρμογή της ανωτέρω διάταξης, (ΦΕΚ 833/Β/9.5.2008).

Με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 36 του ν. 3996/2011, (Α' 170), αποσαφηνίσθηκε ο κύκλος των δικαιούχων της ειδικής παροχής προστασίας της μητρότητας του άρθρου 142 του ν. 3655/2008. Ειδικότερα, ορίσθηκαν τα εξής :

«2. Η αληθής έννοια του άρθρου 142 του ν. 3655/2008 είναι ότι στο πεδίο εφαρμογής αυτού εμπίπτει η μητέρα που είναι ασφαλισμένη του IKA - ETAM, εργάζεται με σχέση εργασίας ορισμένου ή αορίστου χρόνου σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις του ιδιωτικού τομέα και για την εναλλακτική χρήση του μειωμένου ωραρίου ως άδειας για φροντίδα του παιδιού καλύπτεται αποκλειστικά και μόνο από τις ρυθμίσεις της εκάστοτε ισχύουσας»

Εθνικής Γενικής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας (Ε.Γ.Σ.Ε.Ε.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 9 της Ε.Γ.Σ.Σ.Ε. των ετών 2004–2005.»

Γ. Γονική άδεια για την ανατροφή του παιδιού

Με τις διατάξεις των άρθρων 48-54 του κεφ. ΣΤ' του ν. 4075/2012 (Α' 89), προσαρμόσθηκε η εθνική μας νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου της 8^{ης} Μαρτίου 2012, «σχετικά με την εφαρμογή της αναθεωρημένης συμφωνίας-πλαισίου για τη γονική άδεια που συνήφθη από τις οργανώσεις BUSINESS EUROPE, UEAPME, CEEP και ETUC και με την κατάργηση της οδηγίας 96/34/ΕΚ».

Ειδικότερα, με την παρ. 2 του άρθρου 49 καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής της ρύθμισης το οποίο είναι διευρυμένο, προκειμένου να καλύπτει οριζόντια όλους τους εργαζόμενους γονείς, φυσικούς, θετούς και ανάδοχους, που απασχολούνται στον ιδιωτικό, το δημόσιο τομέα, τα Ν.Π.Δ.Δ., τους Ο.Τ.Α. και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως οριοθετείται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 1 του ν. 1256/1982 (Α' 65), με οποιαδήποτε σχέση εργασίας μορφή απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων των συμβάσεων μερικής απασχόλησης και ορισμένου χρόνου, των συμβάσεων μέσω επιχείρησης προσωρινής απασχόλησης, του άρθρου 115 του ν. 4052/2012 (Α' 41) και της έμμισθης εντολής, ανεξάρτητα από τη φύση των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Με το άρθρο 50 ορίζεται το δικαίωμα της γονικής άδειας ανατροφής, άνευ αποδοχών, διάρκειας τεσσάρων μηνών, μέχρι το παιδί να φθάσει την ηλικία των έξι ετών, στο οποίο έχουν πρόσβαση όλοι οι εργαζόμενοι που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου, εφόσον έχουν ένα έτος προϋπηρεσία, συνεχόμενη ή διακεκομμένη, στον ίδιο εργοδότη, με σκοπό την εκπλήρωση των ελάχιστων υποχρεώσεων ανατροφής προς αυτό. Για την άδεια αυτή, ο εργοδότης χορηγεί στον εργαζόμενο σχετική βεβαίωση, η οποία είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση κάθε εργασιακού και ασφαλιστικού δικαιώματός του. Η άδεια αυτή χορηγείται ως ατομικό και αμεταβίβαστο δικαίωμα του εργαζόμενου προκειμένου να ενθαρρυνθούν και οι δύο γονείς να ασχοληθούν με την ανατροφή του παιδιού. Ρυθμίζεται επίσης ότι η γονική άδεια ανατροφής χορηγείται έπειτα από αίτηση του εργαζόμενου στην οποία προσδιορίζεται το αιτούμενο χρονικό διάστημα της άδειας, με βάση τη σειρά

προτεραιότητας των αιτήσεων των εργαζομένων, ενώ λαμβάνονται υπόψη οι ιδιαίτερες ανάγκες των εργαζομένων γονέων παιδιών με αναπηρία, με μακροχρόνια ή αιφνίδια ασθένεια και των μονογονέων οι οποίες αντιμετωπίζονται με απόλυτη προτεραιότητα.

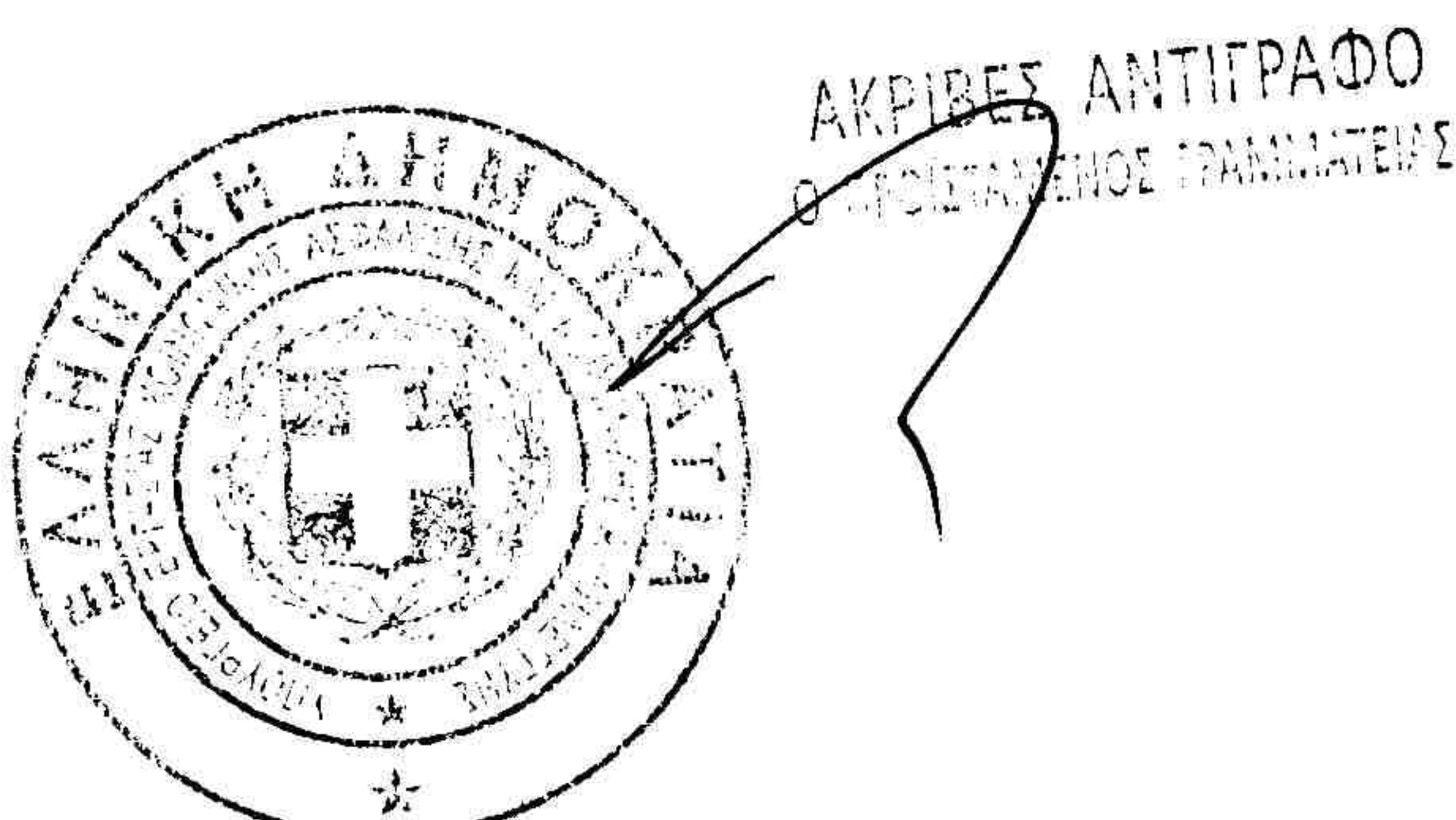
Ακόμη, στην περίπτωση που και οι δύο γονείς απασχολούνται στον ίδιο εργοδότη, ορίζεται ότι επιλέγουν με κοινή τους συμφωνία ποιος από τους δύο θα προηγηθεί στην άσκηση του δικαιώματος αυτού. Επιπρόσθετα, αποσαφηνίζεται, ότι η γονική άδεια ανατροφής καλύπτει κάθε εργαζόμενο, λόγω της γονεϊκής του ιδιότητας, ανεξάρτητα από την οικογενειακή κατάσταση, λαμβάνοντας υπόψη την ολοένα αυξανόμενη ποικιλομορφία των οικογενειακών δομών.

Στις περιπτώσεις δε που ένα παιδί στερείται παντελώς τον ένα γονέα λόγω θανάτου, μη αναγνώρισης του από τον πατέρα, ή στην περίπτωση που ο ένας εκ των γονέων έχει καθ' ολοκληρία στερηθεί τη γονική μέριμνα, ορίζεται ότι τη γονική άδεια ανατροφής δικαιούται στο διπλάσιο ο άλλος γονέας. Καλύπτονται επίσης ισότιμα οι ανάγκες των γονέων που υιοθετούν ή αναδέχονται τέκνο ηλικίας έως έξι ετών, καθώς μπορούν από τη στιγμή που παραλαμβάνουν το παιδί, με αίτησή τους, να κάνουν χρήση τμήματος της άδειας αυτής, του οποίου το ανώτατο όριο δεν προσδιορίζεται, ενώ το δικαίωμα τους εξακολουθεί να ισχύει και μπορεί να εξαντληθεί, εφόσον οι σχετικές διαδικασίες που αφορούν την υιοθεσία ή την αναδοχή περατωθούν μέχρι την ηλικία των οκτώ ετών του παιδιού.

Επίσης, με το άρθρο 52, διασφαλίζονται τα εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα του γονέα, που κάνει χρήση της γονικής άδειας των άρθρων 50 και 51 του πως άνω νόμου, όσον αφορά :

- α) στην επιστροφή του στη θέση εργασίας του ή σε ισοδύναμη θέση, με όχι λιγότερο ευνοϊκούς επαγγελματικούς όρους και στο δικαίωμά του να επωφεληθεί από οποιαδήποτε βελτίωση των συνθηκών εργασίας, την οποία θα εδικαιούτο κατά την απουσία του, σύμφωνα και με τη διάταξη της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3896/2010 (Α' 207), (αναλύεται κατωτέρω).
- β) στον υπολογισμό των ανωτέρω διαστημάτων απουσίας, ως χρόνου πραγματικής υπηρεσίας για τον υπολογισμό των αποδοχών τους, τη χορήγηση της ετήσιας κανονικής άδειας απουσίας και του επιδόματος αδείας, την επαγγελματική εξέλιξη, καθώς και για τον υπολογισμό της αποζημίωσης σε περίπτωση απόλυσης,
- γ) στην προστασία από καταγγελία της σύμβασης εργασίας που μπορεί να γίνει εξαιτίας της αίτησης ή της λήψης της γονικής άδειας των άρθρων 50 και 51 του ανωτέρω νόμου, η οποία ορίζεται ως άκυρη, αλλά και στην προστασία από κάθε δυσμενή μεταχείριση εργαζόμενου, που γίνεται λόγω της αίτησης ή της λήψης της γονικής άδειας των άρθρων 50 και 51 του ανωτέρω νόμου η οποία και απαγορεύεται.
- δ) στη θεμελίωση του ασφαλιστικού δικαιώματος, και στον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης.
- ε) στην πλήρη ασφαλιστική κάλυψη του εργαζόμενου από τον ασφαλιστικό του φορέα, με την υποχρέωση να καταβάλει ολόκληρη την ασφαλιστική εισφορά, εργατική και εργοδοτική, που αντιστοιχεί σ' αυτό το διάστημα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Π.ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ